

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 7. Quid restitui debet ratione injustæ acceptionis vel damnificationis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

injusta læsione, vel actione: ideóque non est obligatio impediendi damni, nisi cum potest impediiri sine gravi, aut saltem æquali suo damno: Cujus quidem damni proprii gravitas debet spectari respectivè ad damnum, quod inde proximo sequetur.

Q. 7. *Quid restitui debet ratione injustæ acceptionis, vel damnificationis?*

Resp. Qui injuriam alteri intulit, rem ejus culpabiliter accipiendo, aut detinendo, aut damnum inferendo, &c. tenetur in conscientia restituere rem, si adhuc exstet, vel ejus pretium si ipsa non exstet, item omnes fructus naturales, ac mixtos, sive perceptos, sive non perceptos, sed quos Dominus percepturus erat, & compensare omne damnum emergens, ac lucrum cessans. *Est communis.* Quia ratione injuriæ contrahitur obligatio injuriatum omninò indemnem reddendi, & restituendi in eum statum, in quo fuisset, si injuria illata non fuisset: alioqui injuria inegrè non tolleretur, nec æqualitas, quam Justitia intendit, reponeretur, & sic non cessaret totaliter injustitia. Quare mensura restitutionis faciendæ ratione injustæ acceptionis, vel damnificationis, est quantitas boni alieni ablati, & damni illati ac lucri impediti, quamvis lædens nihil inde emolumenti perceperit, ex C. *Gravis de Restit. Spoliat.* ubi Cælestinus III. ait: *Mandamus ablata cum integritate restituere, damna plenarie*

variè resarcire, & de illatis injuriis competenter satisfacere compellatis: provisuri, ut non tantum fructus à novo, & violento possessore perceptos, sed quos possessores veteres percepissent, reddi faciatis eisdem.

Igitur fur, vel malæ fidei possessor, vel damnificator injustus tenetur. 1. Rem alienam injustè possessam restituere Domino: nam quamdiu retinet, facit ei injuriam violando Jus, quod habet rem suam possidendi, & eam utendi. Quòd si res aliena non exstat, tenetur ejus pretium restituere, cum sit causa injusta damni, quod patitur Dominus privatione rei suæ, quam tenebatur restituere. 2. Compensare omne damnum emergens, & lucrum inde cessans Domino, l. 5. Cod. de re vindic. Nam est causa injusta utriusque, teneturque Dominum indemnem servare, ut tollatur injuria illata. Porro lucrum justum alterius impedire est illi damnum inferre: nam est eum privare lucro sperato, ad quod Jus habet, & facere, ut minus habeat, quam habuisset. 3. Restituere omnes fructus naturales, & mixtos, quos percepit, quamvis Dominus non percepisset, nec illi existent amplius, nec ex illis factus sit ditior, ex l. 22. Cod. de re vindic. Quia fructus rei hoc ipso, quòd producuntur, fiunt illius, qui est Dominus rei; & res quælibet Domino suo fructificat, ex Inst. de rerum divis. nam res ubicumque est semper Domini est, & Domino valet, quod

ibi valet: ergo fructus æquè restitui debent, ac res ipsa; & tunc est etiam obligatio restituendi ex re accepta: quòd si illi fructus interea, dum retinentur, pereant, pereunt non Domino, sed injusto detentori, qui est in mora culpabili. Item tenetur restituere fructus omnes naturales, & mixtos, imò, & merè industriales, quos Dominus singulari suâ diligentia licitè percepisset, quamvis ipse damnificator nullos perceperit; ex l. 33. ff. de rei vindic. ibi: *Fructus non modò percepti, sed & qui percipi potuerunt honeste, æstimandi sunt.* Et ex cap. *Gravis* cit. nam debet compensari omne damnum emergens & lucrum cessans.

Not. I. Fructus merè naturales sunt illi, qui ex re aliqua gignuntur sine ulla ferè industria, aut labore, ut herbæ in pratis, arborum poma, animalium foetus. Merè industriales sunt ii, ex sola industria, & labore proveniunt, licèt mediante aliqua re tanquam mero instrumento; ut quæstus, qui ex negotiatione, vel ex usu artificioso alicujus instrumenti, puta penicilli, percipitur. Fructus mixti sunt ii, qui ab ipsa re, mediante industria, & labore, proveniunt, ut fructus agrorum, vinearum; ad quos revocatur pretium locationis ædium, earumque rerum quæ habent usum locabilem: nam pretium locationis est fructus earum, quem pariunt mediante usu sui, qui est pretio æstimabilis; & datur solùm pro usu rei, ex l. 19. & 36. ff. de Usuris. Hi fructus vocantur

tur civiles, & debentur Domino rei, l. 5. Cod. de rei vindic. ibi: *Domum, quam ex matris successione ad te pertinere, & ab adversa parte injuria occupatam esse ostendis, Præses Provincia cum pensionibus, quas percepit aut percipere poterat, & omni causâ damni dati, restitui jubebit. Soli autem fructus merè industriales, quos Dominus rei non percepisset, non sunt restituendi: quia non sunt fructus rei alienæ, sed industriæ propriæ. Sic qui pecuniâ furtivâ negotiatus est, non tenetur lucrum suum restituere, sed solum pecuniam ablatam, & omne damnum emergens, ac lucrum cessans, si quod est.*

Not. 2. Semina, & alia similia, si sint aliena, non fructificant Domino suo, sed Domino agri, l. 25. ff. de Usur. ibi: Omnis fructus non jure seminis, sed jure soli percipitur. Quia sunt magis agri, quam seminis, quod mortuum est, & ab agro vivificari, & ali debet. Hinc qui triticum furtivum seminavit in agro suo non tenetur restituere segetes, sed aliud triticum in eadem mensura cum damno emergente, & lucro cessante, si quod est secutum Domino tritici.

Not. 3. Restitutio fructuum facienda intelligi debet deductis pretio operæ, ac laboris, & impensis, quæ à Domino fieri debuissent ad illos percipiendos, ad conservationem rei, & ad ejus melioramenta, quibus rei valor crevit Domino, ex l. 7. ff. Solutio matrim. Quia his

H 2   dedu-

deductis Dominus non patitur damnum, & reponitur æqualiras.

Q. 8. An injustus damnificator tenetur insuper aliquid solvere pro culpa in penam?

Resp. Non tenetur ante sententiam judicis: quia punitio ad judicem pertinet; sed post sententiam tenetur pœnam solvere, quia Judex habet Jus eam infligendi, & justa sententia obligat in conscientia. Ita S. Thom. 2. 2. q. 62. a. 3.

Q. 9. An fur, vel injustus possessor, aut damnificator tenetur restituere rem alienam, si peritura fuisset apud Dominum?

Not. Possessor malæ Fidei est is, qui rem alienam injustè accepit, vel retinet, aut consumpsit, vel alienavit, putans, aut dubitans esse alienam, vel se non legitimè possidere; vel ex ignorantia graviter culpabili judicans esse suam. Possessor bonæ Fidei est, qui rem alienam detinet, judicans prudenter esse suam. Unde bona fides nunquam potest oriri ex ignorantia, quæ non excusat à culpa mortali in acceptione rei & omissione inquirendi, cujus res sit: nam tunc non potest prudenter censerì justa possessio.

Resp. I. Injustus possessor tenetur rem alienam restituere, si illa non erat peritura apud Dominum, nisi per injuriam alterius, v. g. furtum. *Est Commun.* quia sicut ille alius facien-

do